

Schoolondersteuningsprofiel voor S(B)O school

Datum 29-05-2018

Voorzitter College van Bestuur Stichting OPO-R heeft schoolondersteuningsprofiel vastgesteld nadat MR instemming heeft verleend.

Inhoudsopgave:

1. Passend onderwijs voor elke leerling
2. Passend onderwijs in onze school
3. Verbinding met het samenwerkingsverband
4. Onze ontwikkelambities passend onderwijs

1. Passend onderwijs voor elke leerling

Alle kinderen krijgen de onderwijsondersteuning die zij nodig hebben

Vanuit dit uitgangspunt hebben de schoolbesturen in de Betuwe de handen ineengeslagen. In het samenwerkingsverband Betuws Passend Primair Onderwijs (BePO) dragen de schoolbesturen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor goede onderwijsvoorzieningen in de regio. Deze krachtenbundeling sluit aan op landelijke ontwikkelingen: vanaf 1 augustus 2014 heeft elk schoolbestuur 'zorgplicht passend onderwijs'. Dit wil zeggen dat schoolbesturen wettelijk verplicht zijn alle kinderen passend onderwijs te bieden op de eigen school of een andere school. Door samen te werken kunnen de scholen zorg dragen voor een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen zodat elk kind onderwijsondersteuning krijgt die aansluit bij zijn/ haar onderwijsbehoeften.

Zo thuisnabij mogelijk

Uitgangspunt van alle betrokkenen in het samenwerkingsverband is dat kinderen zoveel mogelijk op de reguliere basisschool in de eigen leefomgeving met succes het onderwijs kunnen doorlopen. Dit lukt niet altijd en sommige kinderen zijn aangewezen op een school voor gespecialiseerd basisonderwijs (speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs). Het samenwerkingsverband stelt vast of een leerling toelaatbaar is tot deze vorm van onderwijs en werkt daarom nauw samen met deze onderwijsinstellingen. De zorg voor leerlingen is niet alleen de verantwoordelijkheid van het onderwijs. Daarom werken de scholen van het samenwerkingsverband intensief samen met de gemeenten en met de partners uit de jeugdgezondheidszorg en de jeugdhulp.

Op maat onderwijs en ondersteuning

De onderwijsbehoeften van kinderen varieert: meestal is 'het standaard onderwijsprogramma' afdoende, soms is extra ondersteuning nodig. Voor sommige kinderen is een tijdelijke of langdurige plaatsing op een (zeer) gespecialiseerde onderwijsinstelling de juiste benadering.

In het samenwerkingsverband onderscheiden we 3 niveaus van onderwijs en ondersteuning:

- ☉ *Basisondersteuning:* Dit is het (standaard) onderwijsprogramma dat de leerkrachten in elke reguliere basisschool van het samenwerkingsverband aan de leerlingen aanbieden.
- ☉ *Plusondersteuning:* Sommige kinderen zijn prima op hun plaats in een reguliere basisschool, maar hebben (tijdelijk of langdurig) meer dan basisondersteuning nodig om de wettelijk vastgestelde kerndoelen te kunnen halen. Op grond van het persoonlijk ontwikkelingsperspectief krijgen zij extra ondersteuning in de eigen school. Eventueel worden hiervoor middelen (expertise en/of geld) vanuit het samenwerkingsverband ingezet. Op deze manier kunnen deze kinderen op een verantwoorde wijze thuisnabij de onderwijsondersteuning krijgen die zij nodig hebben en die aansluit op de specifieke onderwijsbehoeften.
- ☉ *Speciale ondersteuning:* Een zeer kleine groep kinderen heeft te maken met een complexe pedagogische en/of onderwijskundige problematiek. Daarom is tijdelijke of langdurige plaatsing op een school voor gespecialiseerd basisonderwijs de aangewezen onderwijsplek voor deze kinderen. Ook bij deze kinderen is het ontwikkelingsperspectief leidend voor de vorm en intensiteit van de onderwijsondersteuning.

2. Passend onderwijs in onze school

Wij bieden speciale ondersteuning op maat

Het onderwijs op de Wissel stemmen we af op de leer- en ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. We richten het onderwijs zo in dat elke leerling zich in een ononderbroken ontwikkelingsproces kan ontwikkelen. Het onderwijs dat we geven richt zich op de verschillende ontwikkelingsgebieden die voor de leerling van belang zijn: cognitief (taal en rekenen); sociaal emotioneel, motorisch, zelfredzaamheid en werkhouding. Wij bieden onze leerlingen de onderwijsondersteuning die aansluit op het vastgestelde ontwikkelingsperspectief. Het bereiken van de wettelijk vastgestelde kerndoelen vormt hierbij het na te streven perspectief. Wij trekken samen op met de ouders en/of verzorgers van onze leerlingen. We werken optimaal samen met de instellingen en scholen waar onze leerlingen vandaan komen en de andere scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in het samenwerkingsverband. Door intensief samen te werken zorgen we ervoor dat elke leerling zo dicht mogelijk bij de eigen leefomgeving de onderwijsondersteuning krijgt die zij of hij nodig heeft. Dit maakt het mogelijk dat elke leerling zoveel mogelijk kan opgroeien in en deelnemen aan de vertrouwde lokale omgeving. Wanneer dit voor onze leerling gewenst is werken wij samen met gespecialiseerde scholen buiten het samenwerkingsverband en met instellingen uit de jeugdhulp.

Wij maken gebruik van specialistische programma's en expertises

In onze school werken we in het team intensief samen om de speciale onderwijsondersteuning te bieden aan leerlingen op het beoogde kwaliteitsniveau. Hieronder wordt beschreven over welke specialistische programma's en expertises De Wissel beschikt:

Onderwijs op maat

Op De Wissel wordt voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. Hierin wordt op basis van de gegevens over intelligentieniveau en leerprestaties weergegeven op welk niveau de leerling de school in groep 8 zou moeten kunnen verlaten. Dit perspectief wordt gedurende de tijd dat de leerling bij ons op school is gebruikt als leidraad voor het opstellen van doelstellingen voor de verschillende vakgebieden. Deze doelstellingen worden door de leerkracht beschreven in het groepsplan.

Er wordt gewerkt in 3 leerroutes waar rekening gehouden wordt met het uitstroomprofiel van de leerling (praktijkonderwijs, VMBO-B, VMBO-K of VMBO-T). Het uitstroomprofiel staat vermeld in het ontwikkelingsperspectief (OPP).

Er wordt gewerkt in relatief kleine groepen met gemiddeld 15 leerlingen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Op de Wissel wordt door alle teamleden zeer veel aandacht geschonken aan het begeleiden en stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen. Dit gebeurt de hele dag door, op allerlei momenten. We hebben een positief pedagogisch klimaat wat door de inspectie van het onderwijs met het oordeel 'goed' is beoordeeld.

We werken met de methode 'De Vreedzame School'; een compleet programma waarin we de klas en school beschouwen als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. In elke groep worden wekelijks de lessen Vreedzame School gegeven, hebben we mediators uit de

bovenbouw die kunnen helpen om conflicten tijdens de pauze op te lossen en is er een leerlingenraad van kinderen die ongeveer eens per maand bij elkaar komt.

Daarnaast zijn wij een gecertificeerde Rots & Water-school. Het doel van het Rots en Water programma is het vergroten van de communicatie- en sociale vaardigheden en welzijn bij kinderen. Daarnaast het voorkomen en/of verminderen van sociale problemen zoals oa. pesten en buitensluiting. Elke nieuwe leerling volgt de basiscursus van twaalf bijeenkomsten en daarna wordt aan elke groep eens in de zes weken een training gegeven in het thema van de Vreedzame School-lessen. De Rots & Water-trainingen worden gegeven door onze gecertificeerde vakleerkrachten Bewegingsonderwijs.

Naast het bovenstaande groepsgerichte aanbod kunnen de volgende trainingen worden aangeboden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De trainingen worden in een klein groepje aangeboden, de therapie meestal individueel.

- Sociale vaardigheidstraining of faalangstreductietraining.
- Training 'Ik ben speciaal' voor kinderen met een autistische stoornis of ADHD.
- Training 'Met plezier naar school'. Deze training is voor leerlingen uit groep 8 die een extra steuntje in de rug nodig hebben bij de overstap naar het vervolgonderwijs.
- Speltherapie of beeldende therapie. Deze vorm van therapie is bedoeld voor kinderen die een grote ondersteuningsbehoefte hebben in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. De therapie wordt gegeven door een therapeut van 's Heerenloo op medische indicatie.

Taalontwikkeling

Op de Wissel wordt veel aandacht besteed aan het stimuleren van de taalontwikkeling van alle kinderen. Met het team hebben we verschillende cursussen gevolgd op het gebied van taalontwikkeling en taalstoornissen, ook nemen leerkrachten individueel deel aan cursussen bij Kentalis.

Op onze school werken de volgende taalspecialisten samen bij de begeleiding van individuele leerlingen, ondersteuning van de leerkrachten en het vergroten van de expertise en het bieden van extra taalaanbod in de groepen:

- schoollogopedist
- praktijklogopedist
- ambulante begeleider van Kentalis

We werken met het digitale programma Bouw! waarmee leesproblemen bij risicoleerlingen in groep 3 en 4 kunnen worden voorkomen. Dit is een wetenschappelijk bewezen effectief programma waarmee kinderen op school met een tutorleerling en ook thuis extra kunnen oefenen.

Bij vermoedens van dyslexie werken we met de routekaart van samenwerkingsverband BePO om zo vast te kunnen stellen of er mogelijk sprake is van ernstige lees- en spellingsproblemen. Wanneer uit het dyslexie-onderzoek de indicatie tot behandeling is afgegeven, kunnen ouders kiezen voor het inzetten van een dyslexiebehandeling. Wij werken samen met Optidakt, aanbieder van deze behandeling. Deze behandelingen kunnen plaats vinden op school, onder schooltijd.

Motorische ontwikkeling

Voor leerlingen met een achterstand in de motorische ontwikkeling bestaat de mogelijkheid om extra begeleiding te krijgen door:

- het bieden van MRT door onze gespecialiseerde vakleerkracht bewegingsonderwijs. Zij richt zich op

de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind. Het doel is het behouden of verkrijgen van plezier in spelen/beweging, ook op de langere termijn.

- behandeling door kinderoefentherapeut op medische indicatie.

Project 'Leren door doen'

Het project 'Leren door doen' bestaat uit drie onderdelen: de praktijkkeuken, techniek-handvaardigheid-lessen en de zorgstage door bovenbouwleerlingen bij de kleuters.

Op onze school hebben we een prachtige praktijkkeuken waar kinderen in groepjes van ongeveer 6 leerlingen activiteiten verrichten. Het doel hiervan is om de theoretische kennis te vergroten en toe te passen in de praktijk, bijv. rekenen (wegen, breuken), begrijpend lezen (recepten), planmatig werken en samenwerken.

De bovenbouwleerlingen mogen zich aan het begin van het schooljaar aanmelden voor de zorgstage en helpen dan eens per week tijdens de pauze bij de kleuters.

Onze mogelijkheden

Wij bieden in onze school speciale ondersteuning voor leerlingen

- ☞ Leerlingen met problemen in de informatieverwerking (leerproblemen, -achterstanden en licht-verstandelijke beperkingen, dyslexie, lees- en/of taalproblematiek, concentratieproblemen en problemen in de taak-werkhouding)
- ☞ Leerlingen met sociaal emotionele problemen (angsten, motivatieproblemen, communicatieproblemen, hechtingsproblematiek en leerlingen met een tekort aan sociale vaardigheden)
- ☞ Leerlingen met een ontwikkelingsstoornis (ADHD, PDD-nos, Gilles de la Tourette syndroom, NLD, ADD, ASS)
- ☞ Leerlingen met een lichte lichamelijke beperking (lichte visuele en/of auditieve beperkingen, lichte epilepsie, astma, problemen in de fijne en/of grove motoriek).

Wij kunnen in onze school veel doen om elke leerling passend onderwijs te bieden. Wij kunnen veel doen maar niet alles. Sommige leerlingen hebben andere (zeer) specialistische ondersteuning nodig dan wij kunnen bieden. Hier lopen wij in onze school tegen grenzen aan. We beschrijven hieronder wat we in onze school kunnen bieden en waar hierbij onze grenzen liggen. We beschrijven wanneer de hulpvraag van de leerling de mogelijkheden van onze school aantoonbaar te boven gaat. Dit markeert de situatie waarbij we in samenspraak met ouders (verzorgers) op zoek gaan naar een andere meer passende leeromgeving voor de leerling.

- ☞ Als een leerling met een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal basisonderwijs door zijn of haar gedragsproblematiek of stoornis niet in staat is om binnen onze eigen groepssetting (groeps-grootte ongeveer 15 leerlingen met maximaal 2 personeelsleden - leerkracht en onderwijsassistent) onderwijs te volgen dan moet worden gezocht naar mogelijkheden tot extra ondersteuning. Dat kan door het inzetten van een aanvullend arrangement, aan te vragen bij samenwerkingsverband BePO, inzetten van ZBO (Zorg Binnen Onderwijs) aan te vragen bij de gemeente of het inzetten van een deel van het PGB (persoonsgebonden budget) om daarmee extra begeleiding in de groep in te kunnen zetten. Door deze extra financiering kan de intensieve begeleiding worden be-

kostigd waardoor een leerling met een intensieve ondersteuningsbehoefte toch geplaatst kan worden op de Wissel. Mocht extra begeleiding niet mogelijk zijn, dan overschrijdt een intensieve ondersteuningsbehoefte de mogelijkheden van het speciaal basisonderwijs.

Wij bieden speciale ondersteuning van goede kwaliteit

De onderwijsondersteuning die wij onze leerlingen bieden is van een goede kwaliteit. Wij hanteren in onze school de kwaliteitstandaard die we binnen het samenwerkingsverband hiervoor hebben vastgesteld en die aansluit op de landelijke normen van de onderwijsinspectie. We onderscheiden de volgende vijf kwaliteitsaspecten die zichtbaar en aantoonbaar in onze school beschikbaar zijn.

Opbrengsten

Onze opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van onze leerling populatie verwacht mag worden.

- ☉ Aan het einde van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat voldoet aan de beschikbare landelijke standaarden voor leerresultaten.
- ☉ Aan het einde van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat voldoet aan de beschikbare landelijke standaarden voor sociale opbrengsten.
- ☉ De gerealiseerde uitstroombestemmingen van de leerlingen liggen tenminste op het niveau van de beschikbare landelijke standaarden voor opbrengsten.
- ☉ De school voldoet aan de landelijke standaard voor bestendinging.

Onderwijsleerproces

De wijze waarop wij het onderwijsleerproces in onze school vorm geven heeft de volgende kenmerken.

- ☉ De leerstofinhouden die we aanbieden bereiden onze leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.
- ☉ Onze leraren geven de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.
- ☉ Ons schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.
- ☉ Onze leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taak betrokken.
- ☉ Onze leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

Opbrengstgericht werken & extra ondersteuning

Onze school begeleidt de leerlingen aan de hand van hun ontwikkelingsperspectief zodat zij zich naar hun mogelijkheden ontwikkelen.

- ☉ Wij stellen bij de plaatsing van de leerling binnen zes weken een persoonlijk ontwikkelingsperspectief op en vast.
- ☉ Onze leraren voeren het onderwijs en de ondersteuning planmatig uit.
- ☉ Wij gebruiken een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- ☉ Onze leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in ontwikkeling van de leerlingen.

Ondersteuningsstructuur

De leerlingen die dat nodig blijken te hebben krijgen extra ondersteuning in de vorm van een intensief of verdiept speciaal arrangement.

- ☞ Wij signaleren vroegtijdig welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben.
- ☞ Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens en het ontwikkelingsperspectief bepalen we de aard van de extra ondersteuning.
- ☞ De leraar voert eventueel in samenwerking met andere teamleden en/of expertise vanuit BePO de extra ondersteuning uit.
- ☞ Wij evalueren regelmatig de effecten van de geboden extra ondersteuning.
- ☞ Onze school werkt structureel samen met andere ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingenniveau onze kerntaak overschrijden.

Kwaliteitszorg

Onze school hanteert een systeem van kwaliteitszorg met de volgende kenmerken.

- ☞ Het schoolteam heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van onze leerling populatie.
- ☞ We evalueren periodiek de resultaten van het geboden onderwijs en de ondersteuning aan onze leerlingen.
- ☞ We werken systematisch aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.
- ☞ De voorwaarden voor de zorg voor kwaliteit zijn in onze school aanwezig (o.a. visie op onderwijskwaliteit, op kwaliteitsgerichte schoolleiding, professionele cultuur, betrokkenheid belanghebbenden).
- ☞ Onze school legt jaarlijks verantwoording af over de gerealiseerde onderwijskwaliteit aan belanghebbenden waaronder BePO.

Wij trekken samen op met ouders

Ouders zijn voor ons partners. Wij trekken samen met hen op zeker wanneer het gaat om het inzetten van onderwijsondersteuning voor hun kinderen. Wij informeren ouders doorlopend over de vorderingen van hun kind en betrekken hen tijdig wanneer wij signaleren dat extra maatregelen in de onderwijsondersteuning nodig zijn. De samenwerking met ouders concretiseren wij als volgt:

- ☞ Twee keer per jaar rapportgesprekken over vorderingen van hun kind
- ☞ Bespreking van het ontwikkelingsperspectief (minimaal 1x per jaar)
- ☞ Meet up, start up; ouder/kind-informatieavond aan het begin van het schooljaar
- ☞ Nieuwsbrief WisselNieuws
- ☞ Wekelijks groepsmail van de leerkracht
- ☞ Medezeggenschapsraad
- ☞ Ouderenquête

Klachtenregeling

We vinden het belangrijk dat ouders, leerlingen en medewerkers de gelegenheid wordt geboden hun klachten over de gang van zaken op school op een goede manier kwijt te kunnen. Afhankelijk van de situatie is een contactpersoon op onze school, onafhankelijke vertrouwenspersoon bij de GGD en de

landelijke klachtencommissie beschikbaar om ervoor te zorgen dat klachten serieus behandeld en afgewikkeld worden. Uiteraard is het van belang allereerst in gesprek met de directbetrokkene(n) een klacht te bespreken en zo mogelijk te voorkomen. Als dat niet mogelijk is of niet lukt dan geeft de 'klachtenregeling' inzicht in de gang van zaken. Deze kunt u vinden op onze website www.wissel-tiel.nl.

3. Verbinding met ons samenwerkingsverband

Wij maken gebruik van de expertise in het samenwerkingsverband

Wanneer de onderwijsondersteuning die we conform de kwaliteitsstandaard bieden dit vereist werken wij intensief samen met onze partners uit het samenwerkingsverband. Dit betreft collega's van andere basisscholen, het plusteam (inzet BePO strippenkaart), de scholen voor speciaal (basis)onderwijs binnen en buiten het samenwerkingsverband en verdere ketenpartners uit onderwijs en jeugdhulp.

Wij maken gebruik van de middelen van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband stelt naast expertise (BePO plusteam) jaarlijks extra financiële middelen beschikbaar voor onze school in de vorm van het budget passend onderwijs. We zetten deze middelen in voor de bekostiging van de extra ondersteuningsmaatregelen die we voor enkele van onze leerlingen nodig hebben. In uitzonderlijke situaties kan het voor komen dat we voor de zeer specialiserende ondersteuning van een leerling nog meer extra ondersteuningsmaatregelen moeten inzetten. Het samenwerkingsverband biedt ons dan de mogelijkheid hiervoor een aanvullend arrangement aan te vragen. Wanneer onze aanvraag voldoet aan de gestelde criteria stelt het samenwerkingsverband geldmiddelen voor de uitvoering van het betreffende arrangement beschikbaar. Over de ontvangen middelen leggen wij verantwoording af aan ons schoolbestuur en aan het samenwerkingsverband.

Wij zetten speciale ondersteuning in een andere S(B)O school in wanneer dit nodig is

Wanneer de hulpvraag van de leerling de mogelijkheden van onze school aantoonbaar te boven gaat, zoeken we naar een andere meer passende leeromgeving voor deze leerling. We werken hiervoor optimaal samen met de scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in de BePO regio en wanneer dit nodig is buiten de regio. Deze scholen bieden eveneens 'speciale ondersteuning'.

Wij kunnen gebruik maken van de volgende onderwijsvoorzieningen:

- ☞ Scholen voor speciaal (basis)onderwijs die in de BePO regio gevestigd zijn.
Deze scholen bieden (zeer) gespecialiseerde onderwijsondersteuning voor:
  - Leerlingen met een sterke verstandelijke beperking;
  - Leerlingen met meervoudige beperkingen;
  - Leerlingen met een complexe sociale gedragsproblematiek;
  - Leerlingen met een ernstige concentratie problematiek;
  - Leerlingen met een grote leerachterstand (taal, lezen, rekenen).

- ☞ Scholen voor speciaal (basis)onderwijs die buiten de BePO regio gevestigd zijn en waarmee BePO samenwerkt. Deze scholen bieden (zeer) gespecialiseerde onderwijsondersteuning voor:
  - Leerlingen met ernstige lichamelijke beperkingen;
  - Leerlingen met een ernstige visuele beperking;
  - Leerlingen met een ernstige auditieve en/of communicatieve beperking;

- Langdurig zieke kinderen en kinderen met een ernstige vorm van epilepsie.

4. Onze ontwikkelambities passend onderwijs

De kwaliteit is goed en dat willen we zo houden

Onze school biedt speciaal basisonderwijs en ondersteuning van goede kwaliteit. We spannen ons doorlopend in deze kwaliteit op het beoogde niveau te houden en daar waar nodig en/of wenselijk te verbeteren. Dit doen we door o.a. de expertise van onze leraren te vergroten en onze onderwijsprocessen nog beter te laten aansluiten op de verschillende onderwijsbehoeften van onze leerlingen en de wensen van onze ouders/ verzorgers.

Verbeteragenda

Wij hebben in ons schoolteam vastgesteld de komende 3 jaren de beoogde kwaliteitsverbetering te focussen op:

- 🌀 Voortdurend optimaliseren van onderwijskwaliteit en het didactisch handelen van leerkrachten verbeteren.
- 🌀 Blijven verbeteren van onderwijs op maat, door steeds opnieuw kritisch te zijn op het aanbod, de differentiatiemogelijkheden van de leerlijnen en leerroutes.
- 🌀 Taalaanbod vergroten en in samenwerking met Kentalis door te ontwikkelen naar Taalsatteliet-school.
- 🌀 Mogelijke terugplaatsingen naar het basisonderwijs te begeleiden en hierbij intensief samen te werken met basisscholen en plusconsulenten van de betreffende scholen.